

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ
АДВОКАТУРИ І ПРАВА НААУ

ЗВІТ \ 2019

науково–методичного

Центру досліджень адвокатури і права при НААУ

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

I. Наукова робота:

1) Випуск книг:

1. Довбищенко М. **Українська адвокатура Волині литовсько-польської доби (XVI–XVIII ст.)** / Михайло Довбищенко: монографія. – Серія «Регіональна історія адвокатури», Том II. – К.: КВІЦ, 2019. – 288 + 16 с.; іл.

Монографію присвячено історії волинської адвокатури литовсько-польської доби (XVI–XVIII ст.). Висвітлено широке коло питань, пов'язаних з історією судового захисту на території Волинського воєводства у згаданий історичний період. Головну увагу приділено законодавчому забезпеченню діяльності адвокатів, їхній професійній підготовці та практичній роботі на захист інтересів клієнтів. У праці досліджено участь судових захисників у суспільно-політичному та релігійному житті Волинського воєводства, а також проаналізовано основні напрямки їхньої економічної діяльності.

2. **Стислий спосіб розповісти про себе : альбом візитівок із архівних фондів України, а також реклами, розміщеної в українській пресі кінця XIX ст. – 30-х років XX ст.** / упоряд. О. Івасюк, І. Василик ; передмова І. Василик ; післямова О. Івасюк. – Чернівці : «Букрек», 2019. – 264 с. (Серія «Ілюстрована історія адвокатури України»).

Альбом демонструє зразки рекламної продукції, а також процесуальні та приватні документи адвокатів з усіх регіонів сучасної України, починаючи від кінця XIX ст. до початку Другої світової війни. Представлені у виданні договори, доручення клієнтів, заяви, ділове листування адвокатів говорять про стиль діловодства зазначеного періоду та суто професійні навички. Опубліковані промови адвокатів на судових засіданнях показують професійний рівень міжвоєнної адвокатури, а поетичні твори її окремих представників свідчать про їхню багатогранність і талант.

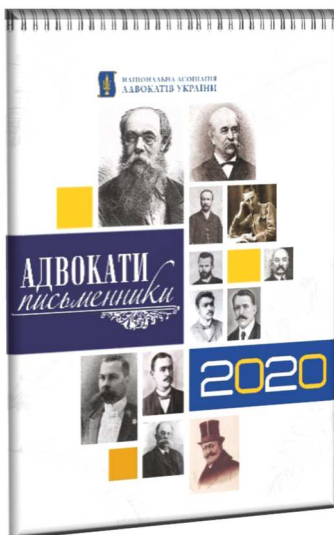
Окремими розділами представлені рекламні матеріали помічників адвокатів та стажистів, які входили до адвокатської корпорації, а також реклама адвокатів на еміграції, зокрема в Канаді і США.

2) Видання науково-популярної продукції:

- Випуск щорічного настінного ілюстрованого календаря НААУ «Адвокати – письменники 2020».

Календар містить інформацію про провідних адвокатів, які своєю творчістю здійснили вагомий внесок у розвиток української літератури. Представлені у Календарі зразки письменницької спадщини адвокатів увійшли до золотого фонду української літератури, багато творів адвокатів входять до шкільних програм з української літератури.

- 3) **Наукова розробка книг:** у розробці 6 книг з історії адвокатури.

4) Наукові заходи:

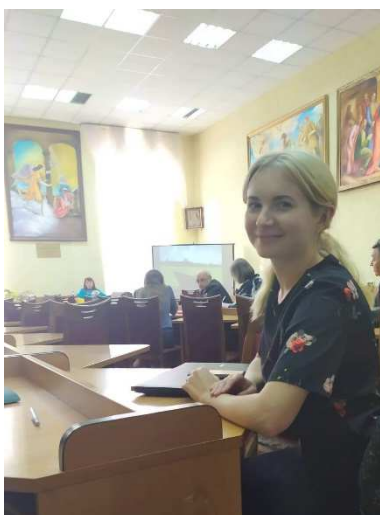
1. Організація Урочистої Академії: «Адвокатура Чернігівщини у світлі минулого і сучасності», на базі історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 05 вересня. 2019 р., м. Ніжин, Чернігівська область.

2. Співорганізація Міжнародної наукової конференції «Конфліктизація культурно-історичного простору українства як об'єкт українознавчих досліджень», 24 жовтня 2019 р., спільно з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка.

Учасники конференції від Центру досліджень адвокатури і права та Вищої школи адвокатури НААУ:

1. Василик Ірина (м. Київ, Україна). Конфлікти в адвокатській діяльності.
2. Івасюк Оксана (м. Київ, Україна). Конфлікти в українській спільноті початку ХХ століття в інтерпретації адвоката та письменника Теодота Галіпа.
3. Кагамлик Світлана (м. Київ, Україна). Церковні адвокати України у вирішенні конфліктів в середовищі Православної Церкви ХVІІІ ст.
4. Поліщук Вікторія (м. Київ, Україна). Медіація як спосіб вирішення конфліктів в комерційних спорах.
5. Савелова Юлія (м. Київ, Україна). Альтернативні способи врегулювання медичних спорів адвокатами.
6. Сорочук Людмила (м. Київ, Україна). Проблема булінгу в сучасному освітньо-виховному середовищі та шляхи її подолання.
7. Трибой Олег (м. Київ, Україна). Управління конфліктами в адвокатській діяльності.

3. Участь Василик І.Б. у Всеукраїнській науковій конференції «Педагогічна спадщина Григорія Васьковича у контексті європейських цінностей освіти» (До 100-річчя від дня народження) 12 грудня 2019 року на базі Національної академії педагогічних наук. Тема доповіді: «Роль адвокатів у збереженні української державності у повоєнний час».

4. Участь Василик І.Б. у Міжнародній науковій конференції «VІІІ Міждисциплінарні гуманітарні читання», 21 листопада 2019 року, на базі Київського будинку вчених НАН України. Тема доповіді: «Міждисциплінарний підхід в діяльності Вищої школи адвокатури Національної асоціації адвокатів України».

5. Участь Василик І.Б. у круглому столі «Реформування законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність: міжнародні стандарти та європейський досвід», 26 листопада 2019 року, на базі Інституту законодавства Верховної Ради України.

5) Опубліковані статті, наукова апробація:

1. *Василик І., Лугова О. Володимир Бемко та Михайло Західний: адвокатська та громадсько-політична діяльність // Вісник НААУ, №1-2 (50) лютий 2019. – С. 89-96.*
2. *Василик І. Адвокати в товаристві «Просвіта» та науковому товаристві імені Шевченка наприкінці XIX – у першій третині XX століття // Вісник НААУ, № 3(51) березень 2019. – С. 61-64.*
3. *Василик І. Українська адвокатура Волині XVI-XVIII ст.: нова сторінка в історії адвокатури найдавнішого періоду // Вісник НААУ, № 4(52) квітень 2019. – С. 58-59.*
4. *Василик І. Адвокати-президенти у боротьбі за незалежність України // Вісник НААУ, № 4(52) квітень 2019. – С. 60-64.*
5. *Василик І., Басара-Тилищак Г. Вони залишили свій слід в історії: адвокати-ювіляри 2018-2019 рр. // Вісник НААУ, № 5(53) травень 2019. – С. 58-64.*
6. *Василик І.Б. Правила адвокатської етики у найдавніших історико-правових пам'ятках // Вісник одеської адвокатури. Спеціальний випуск «Адвокатська етика», Одеса, 2019. – С. 21-24.*
7. *Василик І. Правила етики адвокатів республіки Польща: ключові аспекти // Адвокатура України: сучасний стан та перспективи розвитку (з нагоди 145-річчя створення Ради присяжних повірених при Харківському окружному суді) : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 16 трав. 2019 р.) / редкол.: Т.Б. Вільчик (голова) та ін. – Харків : Право, 2019. – 444 с. – С. 32-36.*
8. *Василик І. «Писані» і «неписані» правила етики адвокатів в країнах ЄС // Вісник НААУ, №6 (54) червень 2019. – С. 8-10.*
9. *Філімоніхін В. Київські адвокати та правники – жертви великого терору (Биківнянський мартиролог) // Вісник НААУ, №6 (54) червень 2019. – С. 61-64.*
10. *Василик І., Басара-Тилищак Г. Адвокати в українському державотворенні на початку XX століття // Вісник НААУ, №7 – 8 (55) серпень 2019. – С. 92-96.*
11. *Василик І. Правила адвокатської етики за німецькими, литовськими та польськими правовими пам'ятками – від раннього середньовіччя до кінця XVIII ст. // Вісник НААУ, № 9(56) вересень 2019. – С. 55-59.*
12. *Василик І.Б. Адвокат Казимир (Климентій) Шептицький – граф, архимандрит, праведник світу // Вісник НААУ, № 10 (57) жовтень 2019. – С. 63-64.*

13.Василик І.Б., Басара-Тилишак Г.Б. Адвокатура Харківщини кінця XIX – початку XX ст. в іменах (до 145-річчя створення Ради присяжних повірених при Харківському окружному суді) // Вісник НААУ, №11 (58) листопад 2019. – С. 62–64.

14.Василик І.Б. Адвокат Кость Левицький: політик, державник, меценат (з нагоди 160-ї річниці від дня народження) // Вісник НААУ, № 12 (59) грудень 2019. – С. 59–62.

15.Василик І.Б. Адвокатура Волині: найдавніші сторінки історії. Українська адвокатура Волині литовсько-польської доби (XVI–XVIII ст.) / Михайло Довбищенко: монографія. – Серія «Регіональна історія адвокатури», Том II. – К.: КВІЦ, 2019. – 288 + 16 с.; іл., С. 5–10.

16.Василик І.Б. Адвокатура України кінця XIX – першої третини XX ст. крізь призму професійної майстерності, етики та рекламної діяльності як способу самовиявлення та самопрезентації. «Стислий спосіб розповісти про себе : альбом візитівок із архівних фондів України, а також реклами, розміщеної в українській пресі кінця XIX ст. – 30-х років XX ст.» / упоряд. О. Івасюк, І. Василик ; передмова І. Василик ; післямова О. Івасюк. – Чернівці : «Букрек», 2019. – 264 с. (Серія «Ілюстрована історія адвокатури України»), С. 5–15.

17.Шкода Т., Василик І. КСВ-практики Національної асоціації адвокатів України. Європейські бізнес-практики корпоративної соціальної відповідальності: кейси [Електронний ресурс] практикум; за ред. проф. Л. Петрашко, доц. О. Мартинюк – К.: КНЕУ, 2019. – 239, [1]. – С. 122–129.

18.Василик І.Б. Міждисциплінарний підхід в діяльності Вищої школи адвокатури Національної асоціації адвокатів України. Тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «VIII Міждисциплінарні гуманітарні читання», К., 2019, 141 с., С. 103–105.

19.Ізовітова Л.П., Гвоздій В.А., Василик І.Б. Адвокати-письменники в історії української літератури // Щорічний настінний календар НААУ «Адвокати-письменники 2020», «Манускрипт-Львів», 2019.

II. Методична робота:

Відкриття кабінетів історії адвокатури та іменних аудиторій адвокатів у вищих навчальних закладах регіонів

(підготовка наочного матеріалу – стендів)

1. Відкрито навчальну аудиторію імені адвоката Олександра Кониського на базі історико-юридичного факультету Ні-

жинського державного університету імені Миколи Гоголя, 5 вересня 2019 року, м. Ніжин, Чернігівська область.

2. Підготовка стендів для відкриття кімнати історії адвокатури Харківщини на базі Ради адвокатів Харківської області, м. Харків.

III. Просвітницькі проекти:

1. Всеукраїнська пересувна виставки «Адвокати в українському державотворенні»

Виставка складається із 8 банерів:

Банер 1: «Адвокати – провісники Соборності»;

Банер 2: «Адвокати – члени Української Центральної Ради та її урядів»;

Банер 3: «Адвокати – творці Соборної України»;

Банер 4: «Адвокати-президенти у боротьбі за незалежність України».

Банер 5: «Адвокати – будівничі Західно-Української Народної Республіки»;

Банер 6: «Адвокати – діячі Директорії та міністри Української Народної Республіки»;

Банер 7: «Адвокати в урядах Української Держави гетьмана Павла Скоропадського»;

Банер 8: «Адвокати-діячі української еміграції».

Виставка презентована для адвокатів та студентів у містах:

- Львів (18 травня 2019 р., семінар з підвищення кваліфікації для адвокатів Львівської області);
- Тернопіль (23 травня 2019 р., презентація для студентів Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка);
- Луцьк (24 травня 2019 р., для студентів Східноукраїнського національного університету ім. Лесі Українки і на семінарі з підвищення кваліфікації для адвокатів Волинської та Рівненської областей);
- на засіданні Ради адвокатів України (27 червня 2019 р., Одеська область, с. Затока);
- Ніжин (05 вересня 2019 р., для студентів Ніжинського державного педагогічного університету ім. Миколи Гоголя);
- Харків (12 жовтня 2019 р. на семінарі з підвищення кваліфікації для адвокатів Харківської області).

2. Випуск поштової марки «Адвокати-державники» спільно з ПАТ «Укрпошта», приуроченої до 7-ї річниці НААУ (презентована 17 листопада 2019 р. на засіданні Ради адвокатів України).

На поштовій марці зображені адвокати:

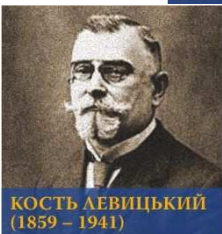
Євген Петрушевич (1863–1940) – депутат Віденського парламенту і Галицького крайового сейму, доктор права, голова української Конституанти у Львові (18–19 жовтня 1918 рр.), президент Української Національної Ради – парламенту ЗУНР (1918–1919 рр.), Президент Західної Облaсті Української Народної Республіки (1919 р.).

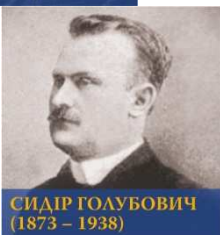
Андрій Лєвицький (1879–1954) – міністр юстиції Української Народної Республіки, міністр закордонних справ УНР (1919), Голова уряду УНР в еміграції (1920–1921 рр., 1922–1926 р.), перший президент Української Народної Республіки в екзилі (1948–1954).

Степан Витвицький (1884–1965) – повітовий комісар ЗУНР у Львові (1–22.11. 1918 р.), секретар президії Ради Державних Секретарів – уряду ЗУНР. Був одним з організаторів возз'єднання УНР і ЗУНР 22 січня 1919 року. Згодом міністр закордонних справ ЗУНР (листопад 1918 – липень 1919 р.), голова місії ЗУНР в Парижі і Лондоні. Другий президент УНР в екзилі (1954–1965).

Кость Лєвицький (1859–1941) – доктор права, голова української фракції в Державній Раді (парламенті) Австро-Угорщини, голова Головної Української Ради (1914–1915) та Загальної Української Ради (1915–1916), голова Української національно-демократичної партії, прем'єр-міністр першого уряду ЗУНР – Ради Державних Секретарів і керуючий Державним секретаріатом фінансів (листопад – грудень 1918), голова дипломатичних місій ЗУНР на міжнародних конференціях у Ризі (1920), Женеві (1921) та Генуї (1922).

Сидір Голубович (1873–1938) – доктор права, депутат Віденського парламенту і Галицького крайового сейму, міністр судівництва в першому уряді ЗУНР (листопад – грудень 1918), прем'єр-міністр другого уряду ЗУНР і міністр фінансів, торгівлі та промисловості (січень–червень 1919).

Степан Баран (1879–1953) – доктор права, міністр земельних справ ЗУНР (1918–1919), публіцист, видавець, прем'єр-міністр УНР в екзилі (1951–1953).

Степан Баран (1879–1953) – міністр земельних справ ЗУНР (1918–1919), прем'єр-міністр УНР в екзилі (1951–1953).

Микола Василенко (1866–1935) – Генеральний суддя Української Народної Республіки (квітень 1918), Голова Ради міністрів Української держави (1918), міністр закордонних справ, міністр народної освіти Української держави (1918),

Голова Державного Сенату Української Держави (1918), президент Всеукраїнської академії наук (1921).

***Степан Федак** (1861–1937) – депутат Української Національної Ради (1918), міністр харчового уряду ЗУНР (1918), голова Горожанського комітету, який опікувався населенням Львова під час польської окупації (1918–1922), співзасновник і перший голова Союзу українських адвокатів – першого органу адвокатського самоврядування, заснованого у 1923 р. у Львові, проіснував до Другої світової війни.*

***Ілля Шраг** (1847–1919) – голова української фракції I-ої Державної Думи Російської імперії (1906) та очільник Української парламентської громади, член Української Центральної Ради (1917), один із претендентів на посаду прем'єр-міністра Української держави Гетьмана П.Скоропадського, однак через недугу посади не обійняв.*

3. Публікація статей в рубриці «Історія адвокатури України» у Віснику НААУ.
4. Наповнення сторінки Проекту «Історія адвокатури України» у соціальній мережі Facebook.

IV. Мистецькі проекти та популяризаційна діяльність:

1. Участь Василик І.Б. (05 лютого 2019 р.) у програмі Українського радіо "Сьогодні. Вдень" (м. Київ). Тема: «100-річчя проголошення Української Соборності. Українські адвокати і їхня роль у розробці правових документів: імена, події, факти».
2. Презентація книги "Принцип більшості" адвоката В. Старосольського, на базі Львівського національного університету ім. І. Франка та музично-меморіального музею Соломії Крушельницької у м. Львові, 13 лютого 2019 р. Автор проекту видання і упорядник, учасник Проекту «Історія адвокатури України» НААУ адвокат Михайло Петрів.
3. Презентація книги "Українська адвокатура Волині литовсько-польської доби XVI–XVIII ст." та проведення концертної програми «Адвокатура мистецька», м. Луцьк, 24.05.2019 р., на семінарі з підвищення кваліфікації для адвокатів, спільно з Радою адвокатів Волинської області.
4. «Що розповідають реклами та візитівки?» Презентація проекту альбому реклами адвокатів «Лаконічний спосіб розповісти про себе». Нариси історії адвокатури, проведена учасниками Проекту «Історія адвокатури України» НААУ

к.ф.н. Оксаною Івасюк та к.і.н. Оленою Ганусин, 21 вересня 2019 р. на Форумі видавців, м. Львів.

5. Продовження проекту «**Advocacy Art**» – адвокати-митці минулого і сучасності». Опубліковано творчий доробок адвокатів – митців сучасності: Олександра Лавренчука (Волинь), Олексія Чайки (Волинь), Іванни Голуб (Рівненщина).

V. Подання заявок на грантові програми:

1. Отримано грантову стипендію Фонду Герди Хенкель (The Gerda Henkel Fellowship Program) для здійснення стажування у м. Бухарест (Румунія) і дослідження на тему: «Адвокати в Слобідській Україні (1730-і–1830-і рр.)» учасницею проекту «Історія адвокатури України» НААУ, к.і.н. Світланою Потапенко.
2. Подано заявку на фінансування в рамках програми «Український культурний монітор» Українського культурного фонду. Назва проекту «Історія адвокатури Одещини» (Адвокатура Одещини у культурному та суспільному житті України: історичні аспекти), спільно з кафедрою організації судових, правоохоронних органів і адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія». У гранті відмовлено.
3. Подано заявку і проект для участі Центру досліджень адвокатури і права НААУ у відкритому конкурсі на грантову програму Міжнародного освітнього центру у Дортмунді (IBV Dortmund) та Мінського міжнародного освітнього центру ім. Й. Рау (IBV Мінськ) для організаторів проектів з культури пам'яті. У гранті відмовлено.

Керівник Центру досліджень
адвокатури і права при НААУ
к.і.н., доцент **Василик І.Б.**

28.01.2020 р.

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ
АДВОКАТУРИ І ПРАВА НААУ

Звіт науково–методичного Центру досліджень
адвокатури і права при НААУ за 2019 рік